

На основу одредби Правилника о рачуноводственим политикама корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање („Сл. гл. РС”, бр. 78/25), члана 17. став 1. тачке 14. Статута Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу, бр. 7/15 од 11.05.2018, 7/20 од 26.02.2019., 7/25 од 29.12.2021. и 7/22 од 02.7.2025. године, Савет Грађевинско-архитектонског факултета, на седници одржаној 06.02.2026. године донео је

П Р А В И Л Н И К О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА НА ГРАЂЕВИНСКО-АРХИТЕКТОНСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИШУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Рачуноводствене политике представљају начела, правила и основе које се примењују при састављању и презентовању рачуноводствених извештаја.

Основ за успостављање и вођење система двојног књиговодства и јединственог система буџетског рачуноводства корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање је закон којим се уређује буџетски систем, уредба којом се уређује буџетско рачуноводство и уредба којом се уређује примена Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Основ за утврђивање рачуноводствених политика су IPSAS на готовинској основи, који објављује Одбор за међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (International Public Sector Accounting Standards Board – IPSASB).

Основа за вођење рачуноводства и извештавање

Члан 2.

Основа за вођење рачуноводства у циљу праћења извршења буџета (финансијског плана) јесте готовинска основа и користи се за припрему и састављање извештаја о извршењу буџета.

Трансакције и остали догађаји евидентирају се у тренутку када се готовинска средства или готовински еквиваленти приме, односно исплате.

Изузетно, примљена средства од донација, хуманитарне помоћи и финансијске помоћи Европске уније у девизама, евидентирају се као приход у моменту конвертовања и уплате тих средстава у динарима на прописани уплатни рачун јавног прихода, односно у моменту евидентирања динарске противвредности плаћања извршеног у девизама из средстава донација, хуманитарне помоћи и финансијске помоћи Европске уније преко подрачуна извршења буџета Републике Србије, односно локалне власти, организација за обавезно социјално осигурање и корисника средстава Републичког фонда за здравствено осигурање.

Пословне промене у рачуноводству воде се на прописаним шестоцифреним субаналитичким контима садржаним у контном плану правилника којим се уређује стандардни класификациони оквир и контни план за буџетски систем.

Основни елементи рачуноводства су приходи, примања, расходи и издаци, дефинисани законом којим се уређује буџетски систем.

За потребе припреме и састављања Извештаја о новчаним токовима у складу са IPSAS на готовинској основи, приливи и одливи евидентирају се и презентују на готовинској основи, у периоду када је готовина примљена, односно исплаћена.

Извештавање на нето основи

Члан 3.

Укупни приливи и одливи готовине, као и приливи и одливи готовине за сваку активност, презентују се на бруто основи. Изузетак су готовински приливи и одливи који испуњавају следећа два услова:

- настају из трансакција које корисник контролише у име других страна и који се признају у Извештају о новчаним токовима, и
- односе се на трансакције чији је обрт брз, износи високи и рокови доспећа кратки.

Уколико се приливи и одливи готовине, који задовољавају претходне услове да буду презентовани на нето основи, у буџету исказују на бруто основи, у Извештају о новчаним токовима презентују се на бруто основи ради упоредивости ова два извештаја.

Квалитативне карактеристике информација, њихова материјална значајност и исправљање грешака

Члан 4.

Финансијски извештаји приказују информације које су разумљиве, релевантне за потребе одлучивања и одговорности корисника, упоредиве, благовремене, проверљиве и верно представљају приливе готовине, одливе готовине и готовинска салда ентитета и остале обелодањене информације на начин да су потпуне, неутралне и без материјалних грешака.

Материјалну значајност поседује информација уколико њено изостављање или нетачно приказивање може утицати на одлуке или процене корисника финансијских извештаја. Информација је материјално значајна ако би њено изостављање, односно погрешно приказивање могло утицати на ослобађање од одговорности.

Материјална значајност зависи од природе или величине ставке као и од њеног утицаја на будуће финансијске и нефинансијске информације.

Када се у текућој години уочи грешка из претходног периода, врши се исправка грешке, а финансијски извештаји, укључујући упоредне информације за претходне периоде, приказују се као да је грешка коригована у периоду у коме је настала.

Грешке из претходних периода су изостављања информација из финансијских извештаја или погрешна приказивања информација за један или више претходних периода које се јављају услед некорисности или злоупотребе поузданих информација које су биле доступне када је одобрено објављивање финансијских извештаја за те периоде и за које би се могло оправдано очекивати да су добијене и узете у разматрање у припреми или презентацији тих финансијских извештаја.

Грешке могу настати као резултат математичких грешака, грешака у примени рачуноводствених политика, погрешног тумачења чињеница, проневером или превидима.

Материјално безначајне грешке се не исправљају, него се пословни догађаји из претходног периода који нису евидентирани у периоду у којем су настали, који су евидентирани у погрешном износу или су погрешно класификовани, приказују у текућем извештајном периоду.

Материјално значајна грешка је она чије би изостављање или нетачно приказивање утицало на одлуке или процене корисника финансијских извештаја. Грешка је материјално значајна ако је износ грешке једнак или већи од 3% поједине врсте прилива или одлива готовине на синтетичком нивоу економске класификације.

Извештајни период, извештајни датум и датум одобравања

Члан 5.

Финансијски извештаји опште намене подносе се најмање једном годишње.

Извештајни период обухвата период од 1. јануара до 31. децембра, док је извештајни датум последњи дан извештајног периода на који се односе финансијски извештаји, односно 31. децембар.

У ванредним условима може се променити извештајни датум односно извештаји се могу поднети за период дужи или краћи од године дана.

Датум одобравања је датум на који су финансијски извештаји одобрени за објављивање од стране лица или тела, који имају овлашћење за финализацију извештаја ради објављивања (*навести функцију лица које има наведена овлашћења*).

Страна валута

Члан 6.

Страна валута је валута различита од валуте презентације извештаја (динара).

Закључни курс је курс размене валута на датум извештавања.

Курсна разлика је разлика која проистиче из превођења датог броја јединица једне валуте у другу валуту по различитим девизним курсевима.

Девизни курс је коефицијент размене двеју валута.

Приливи и одливи готовине настали из трансакција у иностраној валути, евидентирају се у динарима, примењујући, на износ у иностраној валути, курс размене између динара и стране валуте на датум прилива и одлива.

Готовинска салда у иностраној валути приказују се по закључном курсу који представља средњи курс Народне банке Србије на дан 31. децембар, односно на датум извештавања када се финансијски извештај подноси за период дужи или краћи од године дана.

Консолидација

Члан 7.

Консолидовани финансијски извештаји су финансијски извештаји у којима су готовински приливи, одливи и салда готовине матичног ентитета и ентитета које он контролише, приказани као извештаји појединачног ентитета.

Приликом састављања завршног рачуна сабирају се истоврсне позиције по принципу „ред по ред” уз елиминацију међусобних трансакција између директних и индиректних буџетских корисника. Елиминишу се приходи исказани на одговарајућим субаналитичким контима

категорије 780000 – Трансфери између корисника на истом нивоу са одговарајућим субаналитичким контима, категорије 790000 – Приходи из буџета и категорије 490000 – Административни трансфери из буџета, од директних буџетских корисника индиректним корисницима или између корисника на истом нивоу.

Доследност презентације

Члан 8.

Начин презентације и класификације ставки у финансијским извештајима задржава се од једног до другог извештајног периода, осим ако се утврди да би другачија презентација или класификација била прикладнија због значајне промене природе пословања или прегледа презентације финансијских извештаја или се промена презентације захтева изменама и допунама IPSAS на готовинској основи.

Када се презентација или класификација ставки промени у текућем, у односу на претходни извештајни период, врши се рекласификација износа из претходне године, увек када је то изводљиво.

II. ПРИЗНАВАЊЕ БИЛАНСНИХ ПОЗИЦИЈА

За признавање, процењивање и презентацију позиција финансијских извештаја користи се готовинска основа рачуноводства у складу са Међународним рачуноводственим стандардом за јавни сектор (International Public Sector Accounting Standards – IPSAS) на готовинској основи, прописима о буџетском рачуноводству, правилником којим се уређују рачуноводствене политике корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и рачуноводственим политикама Корисника.

1. Текући приходи и примања

Текући приходи – Класа 7

Члан 9.

Текући приходи буџета јединице локалне самоуправе обезбеђују се из изворних јавних прихода, уступљених јавних прихода и трансферних средстава.

Изворни приходи су приходи чију стопу, начин и мерила за утврђивање висине износа, утврђује јединица локалне самоуправе, при чему се законом може ограничити висина пореске стопе, односно утврдити највиши и најнижи износ накнаде, односно таксе.

Уступљени приходи су они приходи чија се основица, стопа, начин и мерила за утврђивање висине износа утврђују законом, а приход остварен на територији јединице локалне самоуправе се уступа у целини или делимично тој јединици локалне самоуправе.

Трансферна средства обухватају немаменске трансфере од Републике и наменске трансфере који се користе за финансирање одређених функција и издатака.

У текуће приходе спадају следеће категорије:

1. **Порези** – порези на доходак, добит и капиталне добитке, порез на имовину, порез на добра и услуге и други порези;
2. **Социјални доприноси** – доприноси за социјално осигурање и остали социјални доприноси;

3. **Донације, помоћи и трансфери** – донације од иностраних држава, донације и помоћи од међународних организација и трансфери од других нивоа власти;
4. **Други приходи** – приходи од имовине, приходи од продаје добара и услуга, новчане казне и одузета имовинска корист, добровољни трансфери од физичких и правних лица, мешовити и неодређени приходи;
5. **Меморандумске ставке за рефундацију расхода;**
6. **Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу.**

Текући приходи се, сходно готовинској основи, евидентирају у моменту наплате тј. прилива средстава на рачун буџета Града/рачун буџета општине /рачун корисника.

Обрачунати ненаплаћени текући приходи евидентирају се у оквиру пасивних временских разграничења.

Члан 10.

Донација је наменски бесповратни приход који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације. Обухвата бесповратно примљена средства од иностраних држава и међународних организација. Донације од иностраних држава се евидентирају на извору финансирања 05 док се донације од међународних организација евидентирају на извору финансирања 06. Донације могу бити капиталне и текуће.

Донације обухватају и поклоне у природи, а евидентирају се у пословним књигама као повећање нефинансијске имовине и извора капитала. Остатак неутрошених средстава на име примљених донација преноси се у наредну годину за исту намену на извор финансирања 15 – Неутрошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година.

Трансферна средства су средства која се из буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти преносе буџету на другом нивоу власти, буџету на истом нивоу власти и организацијама за обавезно социјално осигурање, као и између организација за обавезно социјално осигурање за доприносе за осигурање.

Приход по основу трансфера од другог нивоа власти евидентира се на извору финансирања 07 – Трансфери од других нивоа власти.

Члан 11.

Други приходи махом обухватају изворне приходе јединице локалне самоуправе, чију стопу, начин и мерила за утврђивање висине утврђује скупштина ЈЛС, у складу са законом којим се уређује финансирање јединице локалне самоуправе. Одлуке ЈЛС о локалним таксама и накнадама доносе се након одржавања јавне расправе.

Одлука скупштине јединице локалне самоуправе може се мењати највише једанпут годишње и то у поступку утврђивања буџета Града за наредну годину.

Изузетно, одлука се може мењати и у случају доношења, односно измене закона или другог прописа којим се уређују изворни приходи јединице локалне самоуправе.

У друге приходе спадају и приходи индиректних корисника буџета локалне самоуправе који се остварују додатним активностима.

Члан 12.

Меморандумске ставке за рефундирање расхода обухватају приходе по основу меморандумских ставки за рефундацију расхода и меморандумских ставки за рефундацију расхода

из претходне године и меморандумске ставке за рефундацију расхода из претходне године за финансирање пројеката из ЕУ.

На контима меморандумских стваки евидентирају се приходи по основу учешћа у финансирању или суфинансирању других корисника на начин да се рефундирају претходно настали трошкови корисника који су исплаћени са њихових рачуна (боловање преко 30 дана и други).

Текућа примања – Класа 8 и 9

Члан 13.

Примања од продаје нефинансијске имовине обухватају примања од продаје основних средстава (непокретности, покретне имовине и осталих основних средстава), примања од продаје залиха (робних резерви, залиха производње и робе за даљу продају), примања од продаје драгоцености, примања од продаје природне имовине (земљишта, подземних блага, шума и вода).

Примања од продаје нефинансијске имовине, сходно готовинској основи, евидентирају се у моменту наплате тј. прилива средстава на рачун буџета Града/рачун буџета општине/рачун корисника. Примања од продаје нефинансијске имовине евидентирају се на извору финансирања 09.

Примања од продаје нефинансијске имовине представљају приход имаоца права јавне својине, сагласно закону којим се уређује јавна својина, односно ЈЛС, АП и РС. У том случају, прилив средстава по основу продаје се књижи у оквиру класе 8 код имаоца права јавне својине, кад се код корисника врши искњижење отуђене нефинансијске имовине задужењем одговарајућег конта у класи 3 и одговарајућег конта исправке вредности те имовине, и одобрењем одговарајућег конта у класи 0. Истовремено се за продају имовине ствара потраживање од купаца које се затвара наплатом, односно приливом средстава на класу 8 код имаоца права јавне својине.

Члан 14.

Примања од задуживања обухватају примања по основу примања од задуживања на домаћем и на иностраном тржишту.

Примања од продаје финансијске имовине обухватају примања по основу продаје домаће и стране финансијске имовине и то: хартија од вредности и осталог капитала, отплате кредита датим осталим нивоима власти и страним владама, домаћим јавним финансијским и нефинансијским институцијама, страним нефинансијским институцијама и међународним организацијама, домаћим и страним пословним банкама, физичким лицима и домаћинствима у земљи, удружењима грађана у земљи и страним невладиним организацијама,

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине представљају прилив новчаних средстава који се евидентира одобрењем одговарајућег субаналитичког конта у класи 9 – Примања од задуживања и продаје финансијске имовине уз задужење субаналитичког конта 999999 – Контра књижење – Примања од задуживања и продаје финансијске имовине. Истовремено се спроводе одговарајућа књижења у оквиру класе 2 – Обавезе и класе 1 – Финансијска имовина (текући рачун и активна временска разграничења).

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине не утичу на текући пословни резултат.

Текући расходи – Класа 4

Члан 15.

Текући расходи обухватају расходе који се јављају код буџетских корисника у вршењу функције за коју су основани.

Текући расходи обухватају: расходе за запослене, коришћење услуга и роба, амортизацију и употребу средстава за рад, расходе камата и пратећих трошкова задуживања, субвенције, донације, дотације и трансфере, социјално осигурање и социјалну заштиту, остале расходе.

Текући расходи и издаци се евидентирају у моменту када је плаћање извршено.

Расходи који су настали, а нису плаћени, евидентирају се задужењем обрачунатих неплаћених расхода/издатака преко активних временских разграничења уз истовремено одобрење одговарајућег конта обавеза.

Унапред плаћени аванси приликом исплате истовремено се евидентирају и на категорији расхода, односно издатака.

Расходи који су унапред плаћени, сходно готовинској основи, евидентирају се у категорији расхода према одређеној намени.

Члан 16.

Расходи за запослене обухватају: расходе за плате, додатке и накнаде запослених (зараде), социјалне доприносе на терет послодавца, накнаде у натури, социјална давања запосленима, накнаде трошкова за запослене, награде запосленима и остале посебне расходе.

Члан 17.

Коришћење услуга и роба обухвата: сталне трошкове, трошкове путовања, услуге по уговору, специјализоване услуге, текуће поправке и одржавање и материјал.

Члан 18.

Обрачуната исправка вредности нефинансијске имовине –амортизација исказује на терет капитала, односно не исказују расход амортизације и употребе средстава за рад, сагласно закону којим се уређује буџет Републике Србије.

Члан 19.

Расходи камата обухватају камате из дужничко-поверилачких односа (домаће и стране) као и пратеће трошкове задуживања.

Члан 20.

Субвенције обухватају текући и капитални пренос средстава примаоцима ради подстицања производње и пружање услуга. Субвенције се преносе јавним нефинансијским предузећима и организацијама, приватним финансијским институцијама, јавним финансијским институцијама и приватним предузећима.

Члан 21.

Донације обухватају текуће и капиталне донације страним владама и међународним организацијама.

Дотације обухватају текуће и капиталне дотације међународниом организацијама и организацијама за обавезно социјално осигурање.

Трансфери осталим нивоима власти обухватају текуће и капиталне трансфере осталим нивоима власти.

Остале донације, дотације и трансфери обухватају текуће и капиталне донације, дотације и трансфере.

Члан 22.

Остали расходи обухватају: дотације невладиним организацијама, порезе, обавезне таксе и казне, пенале и камате, новчане казне и пенале по решењима судова, накнаде штете за повреде или штету насталу услед елементарних непогода или других природних узрока, накнаде штете за повреде или штету нанету од стране државних органа. Обавезе за остале расходе евидентирају се одобравањем субаналитичког конта у групи 245000 – Обавезе за остале расходе.

Члан 23.

Административни трансфери представљају пренос средстава од стране директних корисника индиректним корисницима, у складу са актом о буџету. Код директног корисника, евидентирају се задужењем одговарајуће врсте административног трансфера у оквиру категорије 490000 – Административни трансфери из буџета, од директних буџетских корисника индиректним буџетским корисницима или између буџетских корисника на истом нивоу и средства резерве, а одобрењем текућег рачуна. Код индиректног корисника, евидентирање се врши задужењем текућег рачуна и одобрењем одговарајућег конта у класи 7 зависно од нивоа власти који је трансферисао средства (група 733000 за трансфере од других нивоа власти, 791000 за приходе из буџета и 781000 за трансфере између буџетских корисника на истом нивоу).

У поступку консолидације, административни трансфери се савјују са трансферима између буџетских корисника на истом нивоу (категирија 780000) и приходима из буџета (категирија 790000), а затим се међусобно затварају. У консолидованим извештајима се приказују стварни расходи код индиректних корисника у оквиру класе 4 – Текући расходи и класе 5 – Издаци за нефинансијску имовину и класа 7 – Текући приходи код директних корисника.

Издаци за нефинансијску имовину – Класа 5

Члан 24.

Издаци за нефинансијску имовину обухватају издатке за: основна средства (зграде и грађевинске објекте, машине и опрему, остале некретнине и опрему, култивисану имовину и нематеријална имовина), залихе (робне резерве, залихе производње и залихе робе за даљу продају), драгоцености и природну имовину (земљиште, рудна богатства, шуме и воде).

Евидентирање издатака за нефинансијску имовину врши се у моменту исплате, уз истовремено повећање вредности нефинансијске имовине у класи 0 – Нефинансијска имовина и у класи 3 – Капитал.

Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине – Класа 6

Члан 25.

Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине обухватају издатке за отплату главнице (домаћим и страним кредиторима, за финансијски лизинг и др.) и набавку финансијске имовине (домаће и стране).

Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине представљају одлив новчаних средстава који се евидентира задуживањем одговарајућег субаналитичког конта у класи 6 – Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине а у корист субаналитичког конта 699999 – Контра књижење – Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине. Истовремено се спроводе одговарајућа књижења у оквиру класе 2 – Обавезе и класе 1 – Финансијска имовина (текући рачун и активна временска разграничења). Паралелно се спроводи

књижење у оквиру класе 3 – Капитал задужењем одговарајућег субаналитичког конта у оквиру аналитичког конта 311610 – Утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине у току једне године уз одобрење субаналитичког конта 311311 – Исправка вредности сопствених извора нефинансијске имовине, у сталним средствима, за набавке из кредита.

Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине не утичу на текући пословни резултат.

3. Нефинансијска имовина – Класа 0

Члан 26.

Нефинансијска имовина представља имовину у материјалном облику. Може бити у сталним средствима или у залихама.

Нефинансијска имовина се разврстава у стална средства или залихе у зависности од тога да ли ће се средство користити више година, односно да ли је правилником којим се уређује номенклатура нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације предвиђена његова амортизација током периода коришћења.

Члан 27.

Нефинансијска имовина у сталним средствима обухвата некретнине и опрему, култивисану имовину, драгоцености, природну имовину, нефинансијску имовину у припреми и авансе и нематеријалну имовину.

Некретнине и опрема обухватају: зграде и грађевинске објекте, опрему и остале некретнине и опрему.

Култивисана имовина обухвата основно стадо и вишегодишње засаде.

Драгоцености обухватају драгоцености (злато, сребро, накит од племенитих метала, античке и друге предмете).

Природна имовина обухвата земљиште, подземна блага, шуме и воде.

Нефинансијска имовина у припреми и аванси обухватају издатке за стална средства од почетка улагања до почетка коришћења.

Нематеријална имовина обухвата компјутерске софтвере, књижевна и уметничка дела, патенте и другу нематеријалну имовину.

Нефинансијска имовина у сталним средствима евидентира се по набавној вредности умањеној за исправку вредности по основу амортизације. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за зависне трошкове настале до момента стављања у употребу. Издаци за пројектну и другу документацију, за добијање потребних дозвола, уређивање пратећих површина и други издаци који прате изградњу објеката увећавају вредност објекта и укључују се у његову набавну вредност. Набавну вредност опреме, поред фактурне вредности чине и издаци за превоз, монтажу, проверу техничке исправности опреме, прибављање дозвола за стављање у употребу и друго.

Нефинансијска имовина у сталним средствима која је стечена без накнаде књиговодствено се евидентира по садашњој вредности у моменту преузимања по којој је основно средство вођено код претходног власника, увећана за издатке преноса, превоза и других зависних трошкова ако их је било.

Нефинансијском имовином у сталним средствима сматрају се она средства чији је очекивани корисни век употребе дужи од једне године.

Стамбене зграде за општу употребу и станови евидентирају се као остале стамбене зграде у оквиру субаналитичког конта 011115 – Остале стамбене зграде.

Примања настала приликом продаје основних средстава евидентирају се задужењем текућег рачуна уз одобрење примања од продаје нефинансијске имовине у класи 8 – Примања од продаје нефинансијске имовине.

Члан 28.

Амортизација основних средстава је процес смањења вредности (трошења) дуготрајне имовине током времена, услед употребе, старења и технолошког напретка.

Нефинансијска имовина амортизује се годишњим стопама амортизације прописаним Правилником о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације.

Нематеријална улагања и основна средства распоређују се у амортизационе групе и делове амортизационих група прописане у Номенклатури. Основна средства која по називу или ближем опису назива нису наведена у Номенклатури, распоређују се у амортизационе групе, односно делове амортизационих група у које су распоређена њима најсличнија основна средства. Сличност основних средстава одређује се према намени којој служе, а у оквиру исте намене – према врсти материјала употребљеног за њихову изградњу, односно израду. Ако је за изградњу, односно израду основног средства употребљен различит материјал, за одређивање сличности узима се материјал који је претежно употребљен, а претежност се израчунава према вредности тог материјала у односу на друге материјале употребљене за изградњу, односно израду основног средства.

Амортизација сталне нефинансијске имовине – некретнине и опрема (основна средства) обрачунава се за свако средство појединачно по законом прописаним стопама које су одређене тако да се набавна вредност основних средстава амортизује применом пропорционалне (линеарне) методе у току предвиђеног века употребе основног средства.

Обрачун амортизације основних средстава се врши од првог дана у наредном месецу у односу на месец када је средство пуштено у употребу, а приликом отуђивања/расходовања амортизација се врши до краја месеца у коме је основно средство отуђено/расходовано.

Амортизација се обрачунава док се у целини не надокнади вредност која чини основицу за обрачунавање амортизације, односно док не достигне нулту књиговодствену вредност или док се не расходује или отуђи.

Књижење обрачунатог отписа (амортизације) нематеријалних улагања и основних средстава врши се на терет извора средстава (капитала) задужењем одговарајућег субаналитичког конта у групи 310000 – Капитал и одобрењем одговарајућег субаналитичког конта исправке вредности у класи 0 – Нефинансијска имовина, осим у случају када је законом о буџету Републике Србије за текућу годину предвиђен другачији начин књижења.

Једном отписано основно средство, без обзира на то што се и даље користи, не може бити предмет поновног процењивања вредности и не подлеже отписивању док га користи исто правно лице.

Основна средства која не подлежу амортизацији су:

- земљишта и шуме;
- природна богатства која се не троше;
- споменици културе и историјски споменици;
- дела ликовне, вајарске и друге уметности;
- нематеријална улагања у припреми;
- аванси за нематеријална улагања;
- основна средства у припреми и

- аванси за основна средства.

Члан 29.

Расход нефинансијске имовине у сталним средствима представља губитак који је настао као последица смањења употребне или тржишне вредности основног средства услед коришћења, изложености природним утицајима или технолошке застарелости што за последицу има одступање његове стварне вредности у односу на књиговодствену вредност (због квара, оштећења, застарелости и других фактора).

Расходовано средства које је неупотребљиво продаје се као секундарна сировина. Расходовано средство које се не може продати као секундарна сировина се уништава.

Губитак настао приликом отуђивања и расходовања основних средстава представља смањење вредности нефинансијске имовине у сталним средствима и капитала.

Расходовање електричне и електронске опреме врши се у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.

За нефинансијску имовину која се расходује или отуђује, а која у време расходовања или отуђења има садашњу вредност, пре искњижења из књиговодствене евиденције врши се обрачун амортизације, након чега се искњижава задужењем одговарајућег субаналитичког конта исправке вредности за износ отписане вредности и одговарајућег субаналитичког конта у класи 3 – Капитал за износ неотписане (садашње) вредности, а одобрењем одговарајућег конта нефинансијске имовине у класи 0 – Нефинансијска имовина за износ набавне вредности.

Нефинансијска имовина која се расходује или отуђује, а која у време расходовања или отуђења нема садашњу вредност, тако да су набавна и отписана вредност једнаке, искњижава се задужењем одговарајућег субаналитичког конта исправке вредности за износ отписане вредности и одобрењем одговарајућег конта нефинансијске имовине у класи 0 – Нефинансијска имовина за износ набавне вредности.

Расходовање и отуђење нефинансијске имовине у сталним средствима спроводи се по одлуци градског/општинског већа/надлежног органа корисника, а на предлог пописне комисије.

Члан 30.

Нефинансијска имовина у залихама обухвата робне резерве, залихе производње, робу за даљу продају и залихе ситног инвентара и потрошног материјала.

Залихе нефинансијске имовине у залихама процењују се по набавној вредности. Набавну вредност чине нето фактурна вредност и зависни трошкови набавке. Под зависним трошковима набавке подразумевају се сви директни трошкови у поступку набавке до и након ускладиштења (трошкови транспорта, царине, осигурања и друго).

У оквиру конта залиха производње евидентирају се залихе материјала, недовршене производње и готових производа. У финансијском књиговодству, на овим контима се исказује почетно стање које се коригује на крају године, повећањем или смањењем, по цени коштања или по продајној цени ако је нижа. У току године, евиденција залиха материјала, недовршене производње и готових производа води се у помоћним књигама кроз погонско књиговодство. Уколико се набавка материјала врши sukcesивно, више пута током године, по различитим ценама, излаз материјала се у погонском књиговодству евидентира по просечној пондерисаној цени. Излаз залиха материјала се врши у складу са нормативима потрошње којима је утврђена стандардизована количина ресурса потребна за одређени готов производ (*утврдити посебним актом код корисника*) а књижи се на основу отпремнице, требовања и друге исправе на основу које се издаје материјал у производњу. Израђени готови производи се евидентирају задужењем субаналитичког конта 021231 – Готови производи уз одобрење субаналитичког конта 311241 – Залихе готових

производа по цени коштања или по продајној цени ако је нижа. (само за кориснике који имају производну делатност – средње стручне школе)

Залихе робних резерви и робе за даљу продају евидентирају се по набавној цени, а обрачун излаза са залиха врши се по методи пондерисане просечне цене. Залихе робних резерви и робе за даљу продају исказују се у тренутку набавке као издаци за нефинансијску имовину, а у тренутку продаје као примања од продаје нефинансијске имовине.

Ситан инвентар чине помоћна средства чији је планирани век употребе до једне године.

Ауто-гуме, службена заштитна и радна одећа и обућа, као и периферни уређаји рачунарских система као што су: тастатура, миш, УСБ меморија, диктафони, слушалице, веб камере и друго, сматрају се ситним инвентаром.

Ситан инвентар се користи више пута. Потрошни материјал чине артикли и супстанце које се користе једнократно.

Ситан инвентар и потрошни материјал се отписују у целости приликом стављања у употребу.

Залихе ситног инвентара и потрошног материјала, које се набављају за обављање редовне делатности, исказују се као текући расход у тренутку набавке, уз истовремено евидентирање на одговарајућим субаналитичким контима залиха у класи 0 – Нефинансијска имовина и у класи 3 – Капитал.

У тренутку издавања у употребу из магацина ситног инвентара и потрошног материјала врши се исправка вредности у целини и спроводе одговарајућа књижења на контима залиха и ситног инвентара у класама 0 – Нефинансијска имовина и 3 – Капитал.

О ситном инвентару и потрошном материјалу који је стављен у употребу води се помоћна евиденција у магацину.

На предлог пописне комисије, а уз сагласност градског/општинског већа /надлежног органа корисника врши се расходовање ситног инвентара, као последица физичког уништења или искоришћености чиме је постао неупотребљив за даљу употребу.

Расходован ситан инвентар у употреби искњижава се спровођењем одговарајућих књижења у групи 022000 – Залихе ситног инвентара и потрошног материјала односно задужењем исправке вредности ситног инвентара уз одобрење конта ситног инвентара у употреби.

Вишак потрошног материјала утврђен годишњим пописом књиговодствено се евидентира на одговарајућим контима залиха у оквиру класа 0 – Нефинансијска имовина и 3 – Капитал у вредности која је процењена од стране пописне комисије.

Мањак потрошног материјала може се утврдити на терет запосленог или на терет корисника буџетских средстава, по предлогу пописне комисије. Уколико се за мањак потрошног материјала терети запослено лице, надлежни орган доноси одлуку о начину покрића штете а приход који корисник оствари по том основу евидентира се у оквиру класе 7 – Текући приходи (742317 – Приходи које остварују индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије – за индиректне кориснике РС).

4. Финансијска имовина – Класа 1

Члан 31.

Дугорочна финансијска имовина (домаћа и страна) састоји се од дугорочних хартија од вредности, акција и осталог капитала, страних финансијских деривата и кредита осталим нивоима власти, страним владама, домаћим јавним финансијским и нефинансијским институцијама, пословним банкама, физичким лицима и домаћинствима у земљи, невладиним организацијама,

домаћим нефинансијским приватним предузећима, међународним организацијама, страним финансијским институцијама.

Улагање у хартије од вредности односно стицање дугорочне финансијске имовине евидентира се задужењем одговарајућег конта у оквиру група 111000 и 111200 (зависно од тога да ли се набавља дугорочна домаћа или страна финансијска имовина) и одобрењем одговарајућег конта текућег рачуна. Истовремено се врши задуживање субаналитичког конта 311612 – Утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за набавку финансијске имовине и одобрење субаналитичког конта 311411 – Дугорочна домаћа финансијска имовина или 311412 – Дугорочна финансијска имовина у страним владама, компанијама, организацијама и институцијама.

Улагање у хартије од вредности евидентира се у оквиру категорије 620000 – Набавка финансијске имовине.

Уколико се набављају различите хартије од вредности, води се посебна помоћна евиденција према врсти хартија од вредности.

У оквиру синтетичких конта 111900 – Домаће акције и остали капитал и 112700 – Стране акције и остали капитал евидентира се учешће у капиталу других правних лица.

Учешће у капиталу процењује се по набавној вредности.

Учешће у капиталу на основу уплате нових улагања евидентира се као повећање учешћа у капиталу у оквиру синтетичког конта 111900 – Домаће акције и остали капитал и повећање дугорочне финансијске имовине у оквиру синтетичког конта 311400 – Финансијска имовина, док се издатак књижи у оквиру синтетичког конта 621900 – Набавка домаћих акција и осталог капитала односно повећање издатака за набавку финансијске имовине.

Учешће у капиталу по основу уноса неновчаног капитала евидентира се у оквиру синтетичког конта 111900 – Домаће акције и остали капитал (здужењем) и као повећање дугорочне финансијске имовине у оквиру синтетичког конта 311400 – Финансијска имовина (одобрењем).

Извори капитала се повећавају или смањују за повећање, односно смањење вредности учешћа у капиталу.

Члан 32.

Готовина представља готовинска средства на располагању и депозите у банкарским институцијама који се могу повући на захтев.

Готовина обухвата готовинска средства обухваћена на синтетичким контима, и то: 121100 – Жиро и текући рачуни, 121200 – Издвојена новчана средства и акредитиви, 121300 – Благајна, 121400 – Девизни рачун, 121500 – Девизни акредитиви, 121600 – Девизна благајна, 121700 – Остала новчана средства и депозите по виђењу који се могу повући на захтев ентитета, а који су обухваћени на аналитичким контима: 123910 – Краткорочно орочена динарска средства и 123920 – Краткорочно орочена девизна средства.

Готовина у домаћој валути исказује се по номиналној вредности.

Готовина у иностраној валути исказује се у динарима, према одговарајућој противвредности стране валуте по средњем курсу Народне банке Србије на датум стицања. На последњи дан извештајног периода на који се односи финансијски извештај, готовина у иностраној валути исказује се у динарима, према одговарајућој противвредности стране валуте по средњем курсу Народне банке Србије на датум извештавања.

Нереализовани добици и губици, који произлазе из промена курсева страних валута, нису новчани токови.

Негативне и позитивне курсне разлике настале на готовини у иностраној валути исказују се у Извештају о новчаним токовима као ефекти курсних разлика на салдо готовине у девизама.

Готовински еквиваленти јесу краткорочни високоликвидни пласмани који се могу лако конвертовати у познате тачно одређене износе готовине уз минималан ризик промене вредности.

Готовински еквиваленти обухватају стање на субаналитичким контима у оквиру синтетичких конта: 121900 – Хартције од вредности и 123300 – Хартције од вредности намењене продаји и служе за измиривање краткорочних готовинских обавеза. Улагање представља готовински еквивалент уколико постоји могућност његовог брзог и једноставног претварања у познати износ готовине, ако има краткорочно доспеће (до три месеца или краће) од датума стицања и ако постоји занемарљив ризик од промене вредности. Улагања у капитал нису готовински еквиваленти, осим ако не задовољавају наведене услове. У напоменама уз финансијске извештаје, готовински еквиваленти се обелодањују по врстама еквивалената: чекови и остале хартције од вредности.

Готовина коју (корисник) контролише је готовина која се користи за остварење сопствених циљева, или када се могу на други начин остварити користи од готовине и када може да онемогући или контролише приступ других тој користи. Готовина коју је (корисник) остварио или која му је додељена, а коју може да користи за финансирање својих пословних циљева, стицање капиталне имовине или за отплату дуга, јесте готовина коју контролише ентитет. Готовину коју контролише (корисник) презентује у Извештају о новчаним токовима.

Износи које је (корисник) депоновао на рачуну банке који је под његовом контролом су под контролом (корисник).

Корисник који је укључен у Систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање – СПИРИ и нема сопствене рачуне, већ обавља трансакције преко евиденционог рачуна, не контролише директно готовину која му је додељена или му је на други начин дато одобрење да је утроши.

Члан 33.

Готовински токови представљају приливе и одливе готовине и готовинских еквивалената.

Готовински токови искључују кретања између ставки које чине готовину, јер су ове компоненте део управљања готовином ентитета, а не повећања или умањења готовине коју ентитет контролише.

Управљање готовином укључује улагања вишка расположиве готовине у готовинске еквиваленте.

Готовински токови у Извештају о новчаним токовима обухватају новчане токове из пословне активности, новчане токове из активности инвестирања и новчане токове из финансијске активности.

Финансијске активности су активности које доводе до измена величине и састава сопственог капитала и позајмица ентитета.

Инвестиционе активности представљају стицање и отуђење дугорочне имовине и других улагања која не представљају готовинске еквиваленте.

Пословне активности су активности ентитета које не спадају у активности инвестирања или финансијске активности.

Готовински приливи из пословних активности обухватају приливе од пореза, приливе од акциза, приливе од социјалних доприноса, приливе од донација, помоћи и трансфера, приливе од имовине, приливе од продаје добара и услуга, приливе од новчаних казни и одузете имовинске користи, приливе од добровољних трансфера од физичких и правних лица, приливе од мешовитих

и неодређених прихода, приливе за меморандумске ставке за рефундацију расхода и приливе од трансфера између ентитета.

Износ појединих врста новчаних прилива из пословних активности у Извештају о новчаним токовима преузима се са истоимених субаналитичких конта класе 7 – Приходи. Уколико су одређени приходи наплаћени, али нису исказани на субаналитичким контима класе 7 – Приходи, потребно их је додати у Извештају о новчаним токовима. Уколико су одређени приходи исказани на субаналитичким контима класе 7 – Приходи, а нису наплаћени, не исказују се као готовински приливи у Извештају о новчаним токовима.

Неискоришћена средства донација, хуманитарне помоћи и финансијске помоћи Европске уније у девизама која су прилив извештајног периода и чине салдо девизних рачуна примаоца донације на дан 31. децембра, књижена на одговарајућим субаналитичким контима у оквиру синтетичког конта 121400 – Девизни рачун, додају се на одговарајуће износе прилива исказане на одговарајућим синтетичким контима категорије 730000 – Донације, помоћи и трансфери.

Готовински одливи из пословних активности обухватају одливе по основу расхода за запослене, одливе по основу коришћења услуга и роба, одливе за отплату камате и пратеће трошкове задуживања, одливе за субвенције, донације, дотације и трансфере, одливе за социјално осигурање и социјалну заштиту и одливе за остале расходе.

Износ појединих врста готовинских одлива из пословних активности у Извештају о новчаним токовима преузима се са истоимених субаналитичких конта класе 4 – Расходи. Уколико су одређени расходи плаћени, али нису исказани на субаналитичким контима класе 4 – Расходи, потребно их је додати у Извештају о новчаним токовима. Расходи евидентирани на одговарајућим субаналитичким контима класе 4 – Расходи који нису плаћени, не исказују се као готовински одливи у Извештају о новчаним токовима.

Готовински приливи из инвестиционих активности обухватају приливе настале продајом нефинансијске и финансијске имовине. Износ појединих врста готовинских прилива од продаје нефинансијске имовине преузима се са истоимених субаналитичких конта класе 8 – Примања од продаје нефинансијске имовине, док се износ појединих врста готовинских прилива од продаје финансијске имовине преузима са истоимених субаналитичких конта класе 9 – Примања од задуживања и продаје финансијске имовине, категорије 920000 – Примања од продаје финансијске имовине. Примања евидентирана на одговарајућим субаналитичким контима класе 8 – Примања од продаје нефинансијске имовине и одговарајућим субаналитичким контима категорије 920000 – Примања од продаје финансијске имовине која нису довела до новчаних токова, не исказују се у Извештају о новчаним токовима као готовински приливи. Наплаћена примања од продаје нефинансијске и финансијске имовине, која нису исказана на одговарајућим субаналитичким контима класе 8 – Примања од продаје нефинансијске имовине и одговарајућим субаналитичким контима категорије 920000 – Примања од продаје финансијске имовине, исказују се као приливи готовине из инвестиционе активности.

Готовински одливи из инвестиционе активности обухватају одливе настале куповином нефинансијске и финансијске имовине. Износ појединих врста готовинских одлива за куповину нефинансијске имовине преузима се са истоимених субаналитичких конта класе 5 – Издаци за нефинансијску имовину, док се износ појединих врста готовинских одлива за набавку финансијске имовине преузима са истоимених субаналитичких конта класе 6 – Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине, категорије 620000 – Набавка финансијске имовине. Издаци евидентирани на субаналитичким контима класе 5 – Издаци за нефинансијску имовину и одговарајућим субаналитичким контима категорије 620000 – Набавка финансијске имовине, који нису довели до новчаних токова, не исказују се у Извештају о новчаним токовима као готовински одливи. Плаћени издаци за набавку нефинансијске и финансијске имовине, који нису исказани на субаналитичким контима класе 5 – Издаци за нефинансијску имовину и одговарајућим

субаналитичким контима категорије 620000 – Набавка финансијске имовине, исказују се као одливи готовине из инвестиционе активности.

Готовински приливи из финансијских активности обухватају приливе настале задуживањем. Износ појединих врста готовинских прилива од задуживања преузима се са истоимених субаналитичких конта класе 9 – Примања од задуживања и продаје финансијске имовине, категорије 910000 – Примања од задуживања. Приливи готовине настали задуживањем, који нису евидентирани на одговарајућим субаналитичким контима категорије 910000 – Примања од задуживања, исказују се као приливи од финансијске активности. Примања од задуживања евидентирана на одговарајућим субаналитичким контима категорије 910000 – Примања од задуживања, која нису праћена приливом готовине, не исказују се у Извештају о новчаним токовима.

Готовински одливи из финансијске активности обухватају одливе за отплату главнице. Износ појединих врста готовинских одлива за отплату главнице преузима се са истоимених субаналитичких конта класе 6 – Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине, категорије 610000 – Отплата главнице. Одливи готовине настали отплатом главнице дуга, који нису евидентирани на одговарајућим субаналитичким контима категорије 610000 – Отплата главнице, исказују се као одливи од финансијске активности. Издаци за отплату главнице евидентирани на одговарајућим субаналитичким контима категорије 610000 – Отплата главнице, који нису праћени одливима готовине, не исказују се у Извештају о новчаним токовима.

Члан 34.

Краткорочна потраживања се процењују по номиналној вредности.

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје од купаца у земљи и иностранству и друга потраживања: за камате, потраживања од запослених, потраживања од других органа и организација, по основу преплаћених пореза и доприноса и остала потраживања.

Краткорочна потраживања се у моменту настанка промене евидентирају задужењем одговарајућег субаналитичког конта потраживања, уз истовремено одобрење конта пасивних временских разграничења. У моменту наплате се затвара конто пасивних временских разграничења и одобрава се одговарајући конто потраживања.

Краткорочна потраживања код којих из било ког разлога постоји несигурност у наплати, у целини или делимично, евидентирају се као спорна потраживања. Спорна потраживања приликом редовног годишњег пописа евидентирају се на посебним пописним листама.

Потраживања се отписују путем директног и путем индиректног отписа. Метода индиректног отписа (преко исправке вредности) користи се ако се процени да се потраживање у целини или делимично вероватно неће наплатити, али се и даље не одустаје од наплате потраживања. Метода директног отписа користи се ако се из документације јасно може видети да се потраживање не може наплатити. И код једног и код другог метода отписа израђује се детаљно наративно образложење.

Индиректни отпис потраживања подразумева отпис преко исправке вредности задужењем пасивних временских разграничења и одобрењем одговарајућег субаналитичког конта исправке вредности потраживања. Директни отпис потраживања подразумева задужење пасивних временских разграничења и одобрење одговарајућег субаналитичког конта потраживања.

Отпис потраживања се врши на предлог пописне комисије, по одлуци надлежног органа (градско/општинско веће/директор установе).

Отпис потраживања врши се уз обавезну писану сагласност оснивача, у изузетним случајевима, након што су предузете све законом дефинисане мере наплате потраживања. (индиректни корисници)

Члан 35.

Краткорочни пласмани се процењују по номиналној вредности умањеној индиректно за износ вероватне ненаплативости, а директно за насталу и документовану ненаплативост.

Краткорочни пласмани обухватају краткорочне кредите, дате авансе, депозите и кауције, хартије од вредности намењене продаји и остале краткорочне пласмане.

Краткорочни кредити обухватају кредите одобрене правним и физичким лицима у земљи и иностранству са роком повраћаја до годину дана.

Интерне позајмице средстава са КРТ-а Републике за финансирање текуће ликвидности спроводе се у складу са правилником којим се уређује коришћење средстава са подрачуна КРТ-а Републике Србије. У складу са истим правилником врши се и пласирање средстава по каматној стопи која није нижа од есконтне стопе Народне банке Србије уз минималан ризик по пласирана средства. Јединица локалне самоуправе извештава Управу за трезор о пласираним средствима на прописаном обрасцу и у прописаним роковима.

Дати аванси обухватају авансе дате за набавку материјала, робе и за обављање услуга и краткорочне депозите.

Хартије од вредности намењене продаји обухватају акције, обвезнице, благајничке, комерцијалне и државне записе, сертификате о депозиту, финансијске деривате.

Члан 36.

Активна временска разграничења обухватају разграничене расходе до једне године, обрачунате неплаћене расходе и издатке и остала активна временска разграничења.

Разграничени расходи до једне године обухватају расходе који се плаћају у текућој буџетској години а односе се на наредну годину (премије осигурања, закупнине, претплате за стручне часописе и публикације и други расходи).

Обрачунати неплаћени расходи и издаци обухватају обавезе буџетских корисника по доспелим фактурама до тренутка њиховог плаћања.

Остала активна временска разграничења обухватају обрачунате приходе од камата које се односе на обрачунски период а доспевају на наплату у наредном периоду и остала активна временска разграничења.

5. Обавезе – Класа 2

Члан 37.

Обавезе се процењују у висини номиналних износа који проистичу из пословних и финансијских трансакција. Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл. врши се директним отписивањем.

Обавезе обухватају: домаће и стране дугорочне и краткорочне обавезе, обавезе по основу расхода за запослене, обавезе по основу осталих расхода изузев расхода за запослене и обавезе из пословања.

Краткорочне обавезе обухватају све обавезе буџетских корисника које имају рок доспећа до годину дана.

Дугорочне обавезе су обавезе са роком доспећа дужим од годину дана.

Јединица локалне самоуправе може се задужити за финансирање текуће ликвидности узимањем кредита и емитовањем хартија од вредности ради финансирања неусклађених кретања у приходима и расходима буџета у току буџетске године. Укупан дуг по основу задуживања за текућу ликвидност мора се вратити до 31. децембра текуће буџетске године и не може се рефинансирати или пренети у наредну буџетску годину. У току буџетске године, задуживање за

финансирање текуће ликвидности не сме прећи 5% укупно остварених прихода буџета локалне власти у претходној буџетској години.

Обавезе по основу расхода за запослене не могу се преузимати за расходе за запослене чија је исплата забрањена или ограничена законом којим се утврђује буџет Републике Србије за текућу годину.

Обавезе по основу осталих расхода обухватају обавезе по основу дотација невладиним организацијама, обавезе за остале порезе, обавезне таксе, казне и камате, обавезе по основу казни и пенала по решењима судова, обавезе по основу накнаде штете за повреде и штете услед елементарних непогода и обавезе по основу накнаде штете или повреда нанетих од стране државних органа.

Обавезе из пословања обухватају примљене авансе, депозите и кауције, обавезе према добављачима у земљи и иностранству, обавезе за издате чекове и обвезнице, обавезе из односа буџета и буџетских корисника и остале обавезе.

Члан 38.

Пасивна временска разграничења обухватају: разграничене приходе и примања, разграничене плаћене расходе и издатке, обрачунате ненаплаћене текуће приходе и примања и остала пасивна временска разграничења.

Разграничени приходи и примања обухватају наплаћене приходе из донација и остале приходе и примања у текућем периоду који се односе на наредни период.

Разграничени плаћени расходи и издаци односе се на плаћене авансе за набавку материјала, нематеријалних улагања, основна средства и куповину услуга и аконтације за пословна путовања који у тренутку исплате нису књижени на терет текућих расхода као и на расходе који су у обрачунском периоду исплаћени, а нису правдани у смислу коначног трошка у моменту извршене исплате (аконтација за службено путовање, аванс за материјал).

Обрачунати ненаплаћени текући приходи и примања односе се на обрачунате ненаплаћене приходе и примања и стање фактурисаних а ненаплаћених текућих прихода и примања по основу продаје нефинансијске имовине.

Остала пасивна временска разграничења односе се на обавезе фондова за исплаћене обавезе по основу накнада запосленима (боловање преко 30 дана) и остала пасивна временска разграничења за која није предвиђен посебан конто у оквиру пасивних временских разграничења.

У оквиру пасивних временских разграничења евидентирају се средства примљена од донација, хуманитарне помоћи и финансијске помоћи Европске уније у девизама, која се евидентирају као приход у моменту конвертовања и уплате тих средстава у динарима на прописани уплатни рачун јавног прихода, односно у моменту евидентирања динарске противвредности плаћања извршеног у девизама из средстава донација, хуманитарне помоћи и финансијске помоћи Европске уније преко подрачуна извршења буџета.

Члан 39.

Потраживања, пласмани и обавезе у страниј валути прерачунавају се у динарској противвредности према средњем курсу страних валута на дан исплате или на дан наплате. На дан састављања годишњег финансијског извештаја (31. децембар), или на датум извештавања када се финансијски извештај подноси за период дужи или краћи од годину дана, пласмани, потраживања и обавезе у страниј валути приказују се по средњем курсу Народне банке Србије на дан 31. децембар односно на други датум извештавања. Разлика која настане због промене курса размене између валута од дана исплате или наплате до датума извештавања евидентира се у оквиру група 122000 – Краткорочна потраживања, 123000 – Краткорочни пласмани, 131000 – Активна временска разграничења, 291000 – Пасивна временска разграничења и класе 2 – Обавезе.

6. Капитал, утврђивање резултата пословања и ванбилансна евиденција – Класа 3

Члан 40.

У оквиру класе 3 евидентира се капитал, утврђивање резултата пословања, добити које су резултат промене вредности, друге промене у обиму и ванбилансна евиденција.

Капитал обухвата нефинансијску имовину у сталним средствима и залихама, исправку вредности сопствених извора нефинансијске имовине, у сталним средствима за набавке из кредита, финансијску имовину, изворе новчаних средстава, утрошена средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине у току једне године, пренета неутрошена средства из ранијих година и остале сопствене изворе.

Капитал у нефинансијској имовини (и у сталним средствима и у залихама) књиговодствено се евидентира задужењем одговарајућег субаналитичког конта у оквиру категорија 010000 – Нефинансијска имовина у сталним средствима и 020000 – Нефинансијска имовина у залихама уз одобрење одговарајућих субаналитичких конта у оквиру синтетичких конта 311100 – Нефинансијска имовина у сталним средствима и 311200 – Нефинансијска имовина у залихама. Свако повећање средстава које је настало као последица набавке, инвестирања, градње или поклона (без надокнаде) евидентира се на наведени начин.

Нефинансијска имовина у сталним средствима, пре стављања у функцију, евидентира се на одговарајућим контима средстава у припреми.

Пројектна документација, стручна оцена и коментари, односно надзор за одређену инвестицију (објекат), до момента стављања објекта у употребу, евидентирају се у оквиру аналитичког конта 016180 – Нематеријална имовина у припреми. Након завршетка објекта и његовог стављања у употребу, врши се искњижење нематеријалне имовине у припреми и увећава се вредност објекта у употреби. Обрачун амортизације се врши по стопи по којој се амортизује објекат.

Утврђивање резултата пословања

Члан 41.

Стављањем у однос укупног износа текућих прихода и примања остварених по основу продаје нефинансијске имовине са укупним износом текућих расхода и издатака за набавку нефинансијске имовине утврђује се вишак прихода и примања – буџетски суфицит односно мањак прихода и примања – буџетски дефицит у текућој години, који се коригује на следећи начин:

а) увећава за укључивање

- дела нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године;
- дела новчаних средстава амортизације који је коришћен за набавку нефинансијске имовине;
- дела пренетих неутрошених средстава из ранијих година коришћен за покриће расхода и издатака текуће године;
- износа расхода и издатака за нефинансијску имовину финансираних из кредита, и
- износа приватизационих примања и примања од отплате датих кредита коришћен за покриће расхода и издатака текуће године

б) умањује за укључивање издатака:

- утрошених средстава текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за отплату обавеза по кредитима, и

- утрошених средстава текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за набавку финансијске имовине.

Након кориговања вишка прихода и примања – буџетског суфицита односно мањка прихода и примања – буџетског дефицита у текућој години на наведени начин, утврђује се укупан вишак прихода и примања – буџетски суфицит за пренос у наредну годину.

Члан 42.

Ванбилансна актива обухвата основна средства у закупу, туђа основна средства на коришћењу, примљену туђу робу и материјал, хартије од вредности ван промета, примљене менице, авале, банкарске и друге гаранције и осталу ванбилансну активу.

Ванбилансна пасива обухвата обавезе за основна средства у закупу, туђа основна средства на коришћењу, примљену туђу робу и материјал, хартије од вредности ван промета, примљене менице, авале, банкарске и друге гаранције и осталу ванбилансну активу.

Билансна актива и ванбилансна пасива морају бити у равнотежи.

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

Ове Рачуноводствене политике ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Факултета.

Број: 7/6-1 – 06.02.2026. год.

САВЕТ
ГРАЂЕВИНСКО-АРХИТЕКТОНСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ
ПРЕДСЕДНИК,

Проф. др Радован Цветковић

